

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Mgr. J. Č.**, zast. Mgr. Václavem Mimránkem, advokátem, se sídlem Čechyňská 365/23, Brno, proti žalovanému: **ministr vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, na ochranu před nečinností žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 7. 2017, č. j. 3 A 70/2017 - 53,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen městský soud), jímž byla podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnuta jeho žaloba na ochranu proti nečinnosti ministra vnitra při rozhodování o návrhu žalobce na přijetí opatření proti nečinnosti ministerstva vnitra ve věci mezinárodní ochrany.

[2] Při posouzení věci vycházel městský soud z následujícího skutkového stavu. Rozhodnutím ze dne 18. 5. 2012, č. j. OAM-1315/AŘ-K01-R4-2002, zastavilo ministerstvo vnitra řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany žalobci. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 3. 2013, č. j. 75 Az 2/2012 – 39. Uvedený rozsudek nabyl právní moci dne 18. 3. 2013. Kasační stížnost ministerstva vnitra proti němu podanou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 Azs 14/2013 – 30, zamítl.

[3] Ministerstvo vnitra ode dne 18. 3. 2013 ve věci neučinilo žádný úkon, žalobce proto zaslal žalovanému dne 11. 7. 2016 návrh (datovaný dnem 8. 7. 2014) na přijetí opatření proti nečinnosti. Na tento návrh žalovaný nijak nereagoval. Žalobce tedy podal dne 27. 9. 2016 žalobu na ochranu proti nečinnosti, v níž žádal, aby soud svým rozsudkem uložil ministru vnitra povinnost přijmout opatření proti nečinnosti Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ve věci žádosti žalobce o udělení azylu, podané dne 11. 7. 1996 a vedené u Ministerstva vnitra pod sp. zn. OAM-1315/AŘ.

[4] Po posouzení výše uvedených skutečností dospěl městský soud k závěru, že žaloba byla podána opožděně. Jak bylo již uvedeno výše, rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 3. 2013 nabyl právní moci dne 18. 3. 2013. Od tohoto dne běžela Ministerstvu vnitra lhůta 90 dnů k vydání nového rozhodnutí. Tato lhůta uplynula dne 16. 6. 2013. Od tohoto dne pak běžela jednoroční lhůta k podání žaloby na ochranu proti nečinnosti. Tato lhůta uplynula marně dne 16. 6. 2014. Žaloba podaná dne 27. 9. 2016 (sepsaná dne 21. 9. 2016) tak byla podle názoru městského soudu zjevně opožděná. Ke skutečnosti, že je žalována nečinnost ministra vnitra při rozhodování o návrhu na opatření proti nečinnosti, nikoliv nečinnost ministerstva vnitra při rozhodování ve věci mezinárodní ochrany, se soud v odůvodnění svého usnesení nijak nevyjádřil.

[5] Kasační stížnost podal žalobce (dále jen stěžovatel) z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy pro nezákonnost usnesení o odmítnutí návrhu. V něm především namítal, že žalobu na ochranu proti nečinnosti nepodával proti ministerstvu vnitra, ale proti ministru vnitra pro jeho nečinnost. Jestliže návrh na opatření proti nečinnosti byl podán dne 11. 7. 2016, měl žalovaný lhůtu do 11. 8. 2016, aby takovéto opatření přijal. Stěžovatel pak měl do 11. 8. 2017 lhůtu k tomu, aby podal žalobu na ochranu proti nečinnosti. Tu však uplatnil už dne 27. 9. 2016, tedy včas. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby bylo napadené usnesení zrušeno a věc vrácena městskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Podle § 109 odst. 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

[7] V projednávané věci stěžovatel namítal, že městský soud nesprávně posoudil lhůtu pro podání žaloby, neboť ji posuzoval ve vztahu k nečinnosti ministerstva vnitra ve věci mezinárodní ochrany, nikoliv ve vztahu k nečinnosti ministra při vyřizování návrhu na opatření proti nečinnosti. Pokud by Nejvyšší správní soud posuzoval věc jen z tohoto hlediska, musel by dát stěžovateli v plném rozsahu za pravdu, neboť jeho námitky obsažené v kasační stížnosti odpovídají obsahu žaloby a mají plnou oporu ve výše popsaných skutkových okolnostech případu. Ty ostatně ani nebyly mezi účastníky sporné.

[8] Nejvyšší správní soud se ovšem musel z úřední povinnosti zabývat i otázkou, zda byly v řízení před krajským soudem splněny ostatní podmínky řízení, k nimž, v širším slova smyslu, patří i přípustnost žaloby.

[9] Jak bylo již uvedeno výše, stěžovatel se svojí žalobou domáhal, aby soud uložil žalovanému povinnost učinit opatření proti nečinnosti ministerstva vnitra v řízení ve věci mezinárodní ochrany.

[10] Podle § 80 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, může nadřízený správní orgán a) přikázat nečinnému správnímu orgánu, aby ve stanovené lhůtě učinil potřebná opatření ke zjednání nápravy nebo vydal rozhodnutí, b) usnesením převzít věc a rozhodnout místo nečinného správního orgánu, c) usnesením pověřit jiný správní orgán ve svém správním obvodu vedením řízení, nebo d) usnesením přiměřeně prodloužit zákonnou lhůtu pro vydání rozhodnutí, lze-li důvodně předpokládat, že správní orgán v prodloužené lhůtě vydá rozhodnutí ve věci, a je-li takový postup pro účastníky výhodnější; přitom přihlíží ke lhůtám uvedeným v § 71 odst. 3.

[11] V projednávané věci je zřejmé, že v rámci opatření proti nečinnosti by bylo možno učinit pouze úkony podle ustanovení § 80 odst. 4 písm. a) a b) správního řádu, tedy vydat příkaz nečinnému správnímu orgánu, aby ve věci rozhodl, případně usnesením převzít věc k rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že příslušným k rozhodnutí ve věci samé je ministerstvo vnitra, které je ústředním orgánem státní správy, nepřipadá v úvahu delegace věci podle písm. c), s ohledem na uplynutí lhůt pak nelze postupovat ani podle písmene d) citovaného ustanovení.

[12] Zde je ovšem nutno konstatovat, že příkaz k vydání rozhodnutí je aktem řízení a je vydáván nadřízeným správním orgánem interní cestou bez předepsané formy, usnesení o převzetí věci je pak pouhým procesním opatřením, kterým se nezakládají, nemění, neruší, ani závazně neurčují práva a povinnosti fyzických nebo právnických osob ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

[13] Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, <u>může se žalobou domáhat</u>, aby soud uložil správnímu orgánu <u>vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.</u>

[14] V projednávané věci se stěžovatel nečinnostní žalobou domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost učinit opatření proti nečinnosti. Takovéto opatření však, jak bylo vyloženo výše, není rozhodnutím s atributy podle § 65 odst. 1 s. ř. s. a zjevně není v žádné ze zákonem upravených variant rozhodnutím ve věci samé ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Domáhat se jeho přijetí prostřednictvím nečinnostní žaloby proto není možné. <u>Stěžovatelem podanou žalobu je tak nutno hodnotit jako nepřípustnou.</u> K tomuto názoru dospěl Nejvyšší správní soud již ve své předchozí judikatuře (viz rozsudek ze dne 18. 12. 2012, č. j. 9 Ans 16/2012 - 84) a ani nyní nemá důvod na svých dříve vyslovených závěrech cokoliv měnit. Nepřípustnost je pak důvodem pro odmítnutí žaloby podle ustanovení § 46 odst. 1 písmeno d) s. ř. s. K tomu je nutno ještě podotknout, že pokud je žaloba posouzena jako nepřípustná, žádné lhůty pro její podání neběží. O včasnosti či opožděnosti podání proto v případě nepřípustnosti žaloby nelze vůbec uvažovat.

[15] Zbývá tak jen posoudit, zda za situace, kdy samotný výrok usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby je zákonný, ale je opřen o nesprávné důvody (opožděnost místo

nepřípustnost), je namístě napadené usnesení zrušit, či zda je Nejvyšší správní soud oprávněn bez dalšího nahradit chybné důvody správnými. Zde je třeba předeslat, že zrušit rozhodnutí krajského soudu může Nejvyšší správní soud v zásadě jen pro nezákonnost výroku ve věci. Výjimku z této zásady představují pouze zrušující rozsudky krajských soudů, jejichž součástí je právní názor, kterým jsou podle § 78 odst. 5 s. ř. s. správní orgány vázány v dalším řízení. Chybný právní názor totiž může být samostatným důvodem ke kasaci rozsudku nezávisle na jeho výroku, přičemž nosné důvody pro zrušení správního rozhodnutí Nejvyšší správní soud nahrazovat nesmí (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 – 75). Usnesení o odmítnutí žaloby však žádný právní názor, jímž by byl správní orgán vázán, neobsahuje, dospěje-li tedy Nejvyšší správní soud k závěru, že výrok takového usnesení je zákonný, může k tomu uvést vlastní důvody a argumentaci, aniž by je musel pro nesprávné odůvodnění rušit.

[16] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadené usnesení je ve své podstatě zákonné, kasační stížnost proti němu podaná tudíž není důvodná. Soud ji proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. zamítl.

[17] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tak právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, žalovaný byl ve věci úspěšný, nevznikly mu však náklady přesahující běžný rámec jeho úřední činnosti; Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 25. ledna 2018

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu